

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА:

НА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТАХ

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: перший (бакалаврський)
освітньо-професійної програми: 025.00.04 Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0434/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)

« ____ » _____ 2023 р.

Київ – 2023

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА: НА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТАХ

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: перший (бакалаврський)
освітньо-професійної програми: 025.00.04 Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

Київ – 2022

Розробники:

Сподаренко Віктор Михайлович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності

Викладач: Сподаренко Віктор Михайлович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 07.09 2022 року №7

Завідувач кафедри _____ Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові, струнні, народні, духові та ударні інструменти)
(назва освітньої програми)

_____ 2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Віктор СПОДАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.____. 2022 р.

Заступник декана _____ Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «28» 08 2023 р., протокол № 9

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>5/150</i>	
Курс	<i>1</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	–	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>
Аудиторні	<i>28</i>	<i>28</i>
Лекційні	<i>12</i>	<i>12</i>
Семінарські	<i>8</i>	<i>8</i>
Практичні	<i>8</i>	<i>8</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Самостійна робота	<i>28</i>	<i>12</i>
Семестровий контроль	–	<i>16</i>
Форма семестрового контролю		<i>Залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу висвітлює історичні аспекти розвитку виконавського мистецтва на народних інструментах від найдавніших часів до сучасності, процес академізації народно-інструментального мистецтва України, умови виникнення та конструктивні особливості сучасних народних інструментів, становлення та розвиток оригінального репертуару, його жанрово-стильові риси.

Мета навчальної дисципліни – оволодіння знаннями історичного розвитку виконавського мистецтва на народних інструментах від найдавніших часів до сучасності у взаємозв'язку з процесом академізації та становленням оригінального репертуару в його жанрово-стильових рисах.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів з історичними аспектами розвитку виконавського мистецтва на народних інструментах;
- формування інструментально-конструктивних уявлень студентів, пов'язаних із зміною інструментарію в контексті художньо-виконавських можливостей;
- ознайомлення з творчістю визначних представників інструментально-виконавської та композиторської школи народно-інструментального мистецтва;
- розвиток аналітичних здібностей студентів, пов'язаних з аналізом оригінального репертуару в його жанрово-стильових закономірностях;
- активізація інтересу студентів до сучасних проблем виконавського мистецтва і композиторської творчості для народних інструментів.

Структура курсу містить кілька компонентів: а) теоретичний, що пов'язаний з вивченням історичних аспектів розвитку виконавства на народних інструментах; б) практичний, який здійснюється в ході практичних та семінарських занять в процесі вивчення жанрово-стильових особливостей оригінального репертуару, виконавського аналізу та інтерпретаційних характеристик музичних творів; в) когнітивно-евристичний, пов'язаний із самостійною роботою студентів, яка реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування знань у процесі аудиторних та індивідуальних занять. З огляду на вищезазначене, на заняттях з курсу «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах» використовуються:

- форми роботи – лекційні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота студентів, консультації викладача.
- засоби навчання – підручники і навчальні посібники, нотні збірники і музичні твори, електронні книги, аудіо та відеоматеріали.
- форми контролю знань та вмінь студентів – модульні контрольні роботи (у відповідності до змістових модулів) та екзамен (III семестр).

Вивчення дисципліни «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах» сприяє формуванню у студентів таких загальних та фахових **компетентностей**:

- **інтегральна** – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності, або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 1** – здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2** – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3** – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4** – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5** – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7** – здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8** – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9** – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК 10** – здатність спілкуватися іноземною мовою
- ЗК 11** – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12** – здатність працювати автономно.
- ЗК 14** – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 17** – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 3** – здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;
- СК 4** – здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;
- СК 5** – здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва;
- СК 7** – здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності;
- СК 9** – здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу;
- СК 10** – здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК 11** – здатність оперувати професійною термінологією
- СК 12** – здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності;
- СК 13** – здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК 17** – здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології

музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18 – здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Результати навчання за дисципліною «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

– **знати:**

- історичні закономірності розвитку виконавства на народних інструментах;
- визначних представників інструментально-виконавської, композиторської та наукової школи народно-інструментального мистецтва, їхній вплив на розвиток виконавської майстерності, становлення оригінального репертуару та наукове осмислення проблем музичної культури і виконавського музикознавства зокрема;
- еволюцію конструктивних характеристик народних інструментів у взаємозв'язку з їхніми художньо-виконавськими можливостями;
- особливості розвитку оригінального репертуару для народних інструментів, становлення його жанрових різновидів і стильових тенденцій;

– **вміти:**

- охарактеризувати етапи історичного розвитку народних інструментів;
- виявити творчі та науково-методичні досягнення вітчизняної школи народно-інструментального мистецтва;
- визначити художньо-виражальні можливості конструктивних особливостей музичних інструментів в процесі їхнього академічного становлення;
- виконати аналіз жанрово-стильових особливостей та виконавсько-технічних труднощів оригінального репертуару;
- визначити художньо-переконливу інтерпретаційну модель музичного твору з огляду на жанр, стиль та авторську концепцію художнього образу.

Програмні результати навчання	
РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію
РН 7	Володіти методами оцінювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
РН 12	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

PH 16	Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.
PH 17	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Розвиток інструментального виконавства: від витоків до початку процесу академізації						
Тема 1. Музичне виконавство як феномен культури. Поняття народно-інструментального мистецтва, його видова специфіка.	4	2				2
Тема 2. Історичні аспекти розвитку виконавства на народних інструментах в Україні: від періоду Київської Русі до середньовіччя. Видова специфіка розвитку народно-інструментального мистецтва в добу середньовіччя.	6		2			4
Тема 3. Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів початку XIX століття.	6	2	2			2
Тема 4. Особливості бандурного мистецтва на рубежі XIX – XX ст.	4			2		2
Тема 5. Специфіка розвитку гітарного та домрового мистецтва XIX ст., його представники.	6	2	2			2
Модульний контроль	2					
Разом	28	6	6	2		12
Змістовий модуль 2. Специфіка народно-інструментального виконавського мистецтва першої половини та середини XX ст.						
Тема 1. Академізація народно-інструментального мистецтва України в кінці XIX – початку XX століття. Поняття академічної народно-інструментальної школи.	4	2				2
Тема 2. Особливості становлення оригінального професійного репертуару: творчість М.Різоля, В.Підгорного, К.Мяскова, І.Яшкевича. Сильові особливості оригінального репертуару.	10		2	2		6

Тема 3. Академізація бандурного мистецтва і творчість С.В.Баштана. Становлення львівської бандурної школи та її визначні представники.	8	2		2		4
Тема 4. Процес академізації та особливості розвитку домрового та гітарного мистецтва в Україні в період ХХ століття.	8	2		2		4
Модульний контроль	2					
Разом	32	6	2	6		16
Разом за I семестр	60	12	8	8		28
II семестр						
Змістовий модуль 3. Історичні аспекти академічного народно-інструментального мистецтва другої половини ХХ століття.						
Тема 1. Стилєві та жанрові особливості розвитку народно-інструментальної музики другої половини ХХ ст. Техніка композиції ХХ ст.: серійна техніка, алеаторика, соноризм та їхнє втілення в музиці для народних інструментів.	6	2	2			2
Тема 2. Характеристика баянно-акордеонного виконавства та композиторської творчості другої пол.ХХ ст..	10	4	2	2		2
Тема 3. Особливості розвитку творчості для бандури в середині ХХ – початку ХХІ ст.	10	2	2	2		4
Тема 4. Академічне народно-інструментальне домрове мистецтво другої половини ХХ ст.	6	2		2		2
Тема 5. Українська гітарна музика другої пол.ХХ ст.	8	2	2	2		2
Модульний контроль	4					
Семестровий контроль	16					
Разом	60	12	8	8		12
Усього за I-II семестри	120	24	16	16		40

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Розвиток інструментального виконавства: від витоків до початку процесу академізації

Тема 1. Музичне виконавство як феномен культури. Поняття народно-інструментального мистецтва, його видова специфіка.

Музичне виконавство як особливий вид творчої діяльності. Структура музичного виконавства (вокальне, інструментальне, вокально-інструментальне). Специфіка народно-інструментального виконавського мистецтва: етимологія поняття та жанрові особливості.

Основна література: 1.

Додаткова література: 6, 7.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку виконавства на народних інструментах в Україні: народно-інструментальне мистецтво періоду Київської Русі та епохи середньовіччя

Народно-інструментальне мистецтво Київської Русі: взаємозв'язок інструментального-виконавства з фольклором, звичаями і традиціями народу. Музично-виконавське мистецтво скоморохів. Інструментарій та види музикування в князівсько-дружинному середовищі Київської Русі. Поява цехових музичних організацій: виконавська діяльність та інструментальний склад. Особливості використання традиційного народного інструментарію в «шкільній драмі» XVII – першої половини XVIII ст. Значення народно-інструментальної музики в період Гетьманщини.

Видова специфіка розвитку народно-інструментального мистецтва в добу середньовіччя.

Кобзарське та бандурне мистецтво: історичні аспекти виникнення від часів Київської Русі до середньовіччя.

Історія становлення гітарного мистецтва в контексті європейської музичної культури. Витоки гітарного мистецтва України.

Виникнення прототипів гармоніки в епоху середньовіччя: переносні портативні органи (органи-позитиви), регаль, бібель-регаль. Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів.

Основна література: 1.

Додаткова література: 6, 7.

Тема 3. Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів початку XIX століття.

Інструменти К.Ф.Бушмана «Ручна еола» (1828), концертна Чарльза Вітстона (1829), однорядні, дворядні та трирядні гармоніки. Проникнення та особливості поширення гармоніки в Україні. Еволюція конструктивних особливостей майбутнього баяна (акордеона).

Основна література: 1, 5.

Додаткова література: 6, 12, 33.

Тема 4. Особливості бандурного мистецтва на рубежі XIX – XX ст.

Розвиток кобзарського мистецтва зазначеного періоду. Поширення сценічно концертного напряму виконавства. Етномистецький канон кобзарства. Становлення академічного концертно-виконавського стилю бандуристів. Значення М.В.Лисенка та Г.М.Хоткевича в розвитку традицій бандурного виконавства. Василь Ємець – пропагандист академічного виконавства харківської школи гри на бандурі.

Основна література: 1, 2.
Додаткова література: 6, 7, 22.

Тема 5. Специфіка розвитку гітарного та домрового мистецтва ХІХ ст., його представники.

Особливості розвитку творчості для гітари в ХІХ столітті. Розвиток оригінального репертуару для гітари в контексті європейської музичної культури. Творчість М.Джуліані, М.Каркассі, Д.А.Гуардо, Ф.Таррего-Ешеа.

Основна література: 1, 3.
Додаткова література: 6, 7, 8, 35.

Змістовий модуль 2.
Специфіка народно-інструментального виконавського мистецтва першої половини та середини ХХ ст.

Тема 1. Академізація народно-інструментального мистецтва України в кінці ХІХ – початку ХХ століття. Поняття академічної народно-інструментальної школи.

Поняття «академічне музичне мистецтво», «академізація». Процес академізації народно-інструментального мистецтва України ХІХ – ХХ століття. Створення системи музичної освіти. Взаємозумовленість еволюційного розвитку репертуару, конструкції інструмента та виконавського мистецтва.

Основна література: 1.
Додаткова література: 4, 6, 7, 27, 33.

Тема 2. Особливості становлення оригінального професійного репертуару: творчість М.Різоля, В.Підгорного, К.Мяскова, І.Яшкевича. Сильові особливості оригінального репертуару.

Загальна характеристика баянної літератури першої половини ХХ століття. Творчі портрети та особливості виконавської і композиторської діяльності Миколи Різоля, Володимира Підгорного, Костянтина Мяскова, Івана Яшкевича,

Основна література: 1 4, 5.
Додаткова література: 6, 7, 33, 34.

Тема 3. Академізація бандурного мистецтва і творчість С.В.Баштана. Становлення львівської бандурної школи та її визначні представники.

Творчість Миколи Дремлюги і становлення бандурного репертуару. Київська школа професійного академічного бандурництва. С.В.Баштан – фундатор кобзарського академізму. Формування та розвиток львівської школи баяндурного мистецтва. Розвиток професійних основ бандурного мистецтва другої половини

XX століття. Поява методичних посібників і наукових праць з проблем бандурного виконавства. Жанрово-стильові особливості музичних творів.

Основна література: 1, 2.

Додаткова література: 6, 7, 22.

Тема 4. Процес академізації та особливості розвитку домрового та гітарного мистецтва в Україні в період XX століття.

Еволюція виконавських традицій гітарного мистецтва. Особливості стилістики музичних творів. Визначні представники струнно-щипкового мистецтва. Розвиток науково-методичної школи домрового та гітарного мистецтва.

Основна література: 1, 3.

Додаткова література: 4, 6, 7, 8,

II семестр

Змістовий модуль 4. Історичні аспекти академічного народного-інструментального мистецтва другої половини XX століття.

Тема 1. Стильові та жанрові особливості розвитку народно-інструментальної музики другої половини XX ст.

Техніка композиції XX ст.: серійна техніка, алеаторика, соноризм та їхнє втілення в музиці для народних інструментів. Творчість В.Зубицького.

Основна література: 1, 4, 5.

Додаткова література: 1, 3, 5, 10, 11, 15, 16, 28.

Тема 2. Характеристика баянно-акордеонного виконавства та композиторської творчості другої пол. XX ст.

Особливості розвитку акордеонно-баянного виконавства в другій половині XX ст. Представники інструментально-виконавських шкіл. Творчість А.Гайденка, В.Власова, А.Білошицького, В.Зубицького. Стильові тенденції баянно-акордеонної творчості означеного періоду

Основна література: 1, 4, 5.

Додаткова література: 2, 3, 5, 19, 20, 24, 26, 28, 30.

Тема 3. Особливості розвитку творчості для бандури в середині XX – початку XXI ст.

Характеристика бандурного мистецтва означеного періоду. Творчість Віктора Мішалова, О.Герасименко. Діяльність відомих солістів-бандуристів

Н.В.Морозевич, Л.С.Мандзюк, В.Г.Дутчак, Р.Гриньків. Розвиток бандурного мистецтва в українській діаспорі.

Основна література: 1, 2.

Додаткова література: 4, 6, 7, 22

Тема 4. Академічне народно-інструментальне домрове мистецтво другої половини ХХ ст.

Характеристика інструментально-виконавських шкіл домрового виконавства. Київська, харківська та донецька виконавські школи. Творчість Б.Міхеєва, В.Івка.

Основна література: 1.

Додаткова література: 6, 7, 8.

Тема 5. Українська гітарна музика другої половини ХХ ст.

Особливості розвитку гітарного виконавського мистецтва означеного періоду. Характеристика творчості Л.Грабовського, А.Шевченка, Миколи Стецюна, Михайла Шука, А.Андрушка.

Основна література: 1, 3.

Додаткова література: 4, 6, 7, 21.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	6	6
Відвідування семінарських занять	1	3	3	1	1	4	4
Відвідування практичних занять	1	1	1	3	3	4	4
Робота на практичному занятті	10	1	10	3	30	4	40
Робота на семінарському занятті	10	3	30	1	10	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	–	–	–	–	–	–
Виконання завдань до самостійної роботи	5	5	25	4	20	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом			97		92		144
Максимальна кількість балів:	333						
Рахунок коефіцієнта:	3,33						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання		Бали
	Змістовий модуль 1 Розвиток інструментального виконавства: від витоків до початку процесу академізації			
1.	Визначення етимології поняття народно-інструментального виконавського мистецтва та структури музичного виконавства.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	

		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Висловлення власної думки	1	
2.	Підготуйте реферат (повідомлення) на тему семінарського заняття «Історичні аспекти розвитку виконавства на народних інструментах в Україні: від періоду Київської Русі до середньовіччя». Перелік тем для повідомлення у програмі.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
3.	Підготуйте інформаційне повідомлення на тему семінарського заняття «Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів початку ХІХ століття». Перелік тем у програмі.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
4.	Охарактеризуйте письмово особливості розвитку бандурного мистецтва на рубежі ХІХ – ХХ ст., вкажіть визначних представників.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Висловлення власної думки	1	
5.	Підготуйте інформаційне повідомлення на тему семінарського заняття «Розвиток гітарного та домрового мистецтва ХІХ ст., його представники». Перелік тем для повідомлення у програмі.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
	Разом			25 балів
	Змістовий модуль 2 Специфіка народно-інструментального виконавського мистецтва першої половини та середини ХХ ст.			
1.	Дайте визначення понять «академічне музичне мистецтво», «академізація». Поясніть взаємозв'язок науково-методичної,	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	3	5

	виконавської та композиторської школи в контексті процесу академізації.	Висловлення власної думки	2	
2.	Підготуйте повідомлення (реферат) на тему семінарського заняття « Особливості становлення оригінального професійного репертуару: творчість М.Різоля, В.Підгорного, К.Мяскова, І.Яшкевича». Для повідомлення оберіть творчість одного з композиторів (М.Різоля, К.Мясков тощо). В рефераті дайте характеристику одного з музичних творів.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
3.	Охарактеризуйте творчу діяльність (за вибором): М.Дремлюги, С.Баштана	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Знання творів композитора	1	
		Аналіз виконавських аспектів втру	1	
		Характеристика виконавських труднощів	1	
4.	Назвіть визначних представників домрового та гітарного мистецтва першої половини ХХ століття, окресліть, окресліть в яких жанрах вони працювали.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Знання виконавців домрового та гітарного мист-ва	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Висловлення власної думки	1	
	Разом			20 балів
	Змістовий модуль 3 Історичні аспекти академічного народно-інструментального мистецтва другої половини ХХ століття.			
1.	Підготуйте повідомлення на тему семінарського заняття «Техніка композиції ХХ ст.: серійна техніка, алеаторика, сонористика та їхнє втілення в музиці для народних інструментів». Дайте визначення понять: серійність, серія, алеаторика (її види), сонористика.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	

2.	Підготуйте реферат на тему семінарського заняття. Творчість А.Гайденка, В.Власова, А.Білошицького, В.Зубицького. Для теми реферату оберіть творчість одного композитора.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
3.	Підготуйте повідомлення на тему семінарського заняття. Особливості бандурної творчості Віктора Мішалова (або Оксани Герасименко).	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Висловлення власної думки	1	
4.	Сформууйте перелік домрового репертуару другої половини 20 століття (не менше 10 творів).	Знання музичних творів	3	5
		Знання різножанрового та різностильового репертуару	2	
5.	Підготуйте реферат на тему семінарського заняття « Українська гітарна музика другої пол.ХХ ст.». Охарактеризуйте творчість одного з гітарних композиторів: Л.Грабовського, А.Шевченка, Миколи Стецюна, Михайла Шуха, А.Андрушка.	Достатність аргументації під час висвітлення проблеми	2	5
		Виявлення нових ідей та положень	1	
		Дотримання дедлайну складання роботи	1	
		Належне оформлення роботи	1	
Разом				25 балів

Орієнтовний перелік тем семінарських занять.

1. Музично-виконавське мистецтво скоморохів.
2. Інструментарій та види музикування в князівсько-дружинному середовищі Київської Русі.
3. Поява цехових музичних організацій: виконавська діяльність та інструментальний склад.
4. Особливості використання традиційного народного інструментарію в «шкільній драмі» XVII – першої половини XVIII ст.
5. Кобзарське та бандурне мистецтво: історичні аспекти виникнення від часів Київської Русі до середньовіччя.
6. Історія становлення гітарного мистецтва в контексті європейської музичної культури. Витоки гітарного мистецтва України.

7. Виникнення прототипів гармоніки в епоху середньовіччя: переносні портативні органи (органи-позитиви), регаль, бібель-регаль. Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів.
8. Особливості винаходу Кирила Деміана: конструктивні та виражальні можливості інструмента.
9. Створення і поширення хроматичних гармонік в 30-х роках XIX століття.
10. Організація виробництва акордеона в Європі: великі промислові фабрики другої половини XIX століття.
11. Початок виробництва і поширення гармоніки в Україні.
12. Історія створення концертини та бандонеона.
13. Національні витоки гармоніки в системі нотної письмової інструментально-виконавської традиції.
14. Створення і поширення хроматичної гармоніки з басо-акордовим супроводом.
15. Історичні аспекти виникнення конструктивних особливостей сучасного баяна. Конструктивні характеристики інструментів Паоло Сопрані.
16. Історія виникнення сучасного акордеона (кінець XIX – початок XX століття).
17. Виникнення і розвиток гітарного виконавства (з часів зародження до другої половини XIX століття).
18. Історія розвитку гітарного мистецтва (друга половина XIX – початок XX ст.).
19. Жанрово-стильові риси творчості: Миколи Різоля (Володимира Підгорного, Костянтина Мяскова, Віктора Дикусарова, Івана Яшкевича, Георгія Шендерьова).
20. Стилїстика музичної мови та виконавська інтерпретація творів: Анатолія Гайдєнка (Віктора Власова, Анатолія Білошицького, Юрія Шамо, Володимира Зубицького, Володимира Рунчака).
21. Особливості розвитку творчості для бандури в середині XX – початку XXI ст.: творчість Віктора Мішалова, О.Герасименко.
22. Діяльність відомих солістів-бандуристів Н.В.Морозевич, Л.С.Мандзюк, В.Г.Дутчак, Р.Гриньків.
23. Розвиток бандурного мистецтва в українській діаспорі.
24. Розвиток бандури в країнах Латинської Америки та Австралії.
25. Академічне народно-інструментальне домрове мистецтво другої половини XX ст.: київська, харківська та донецька виконавські школи.
26. Українська музика для гітари другої пол. XX ст. Творчість Л.Грабовського, А.Шевченка, Миколи Стецюна, Михайла Шуха, А.Андрушка.
27. Особливості виконавського та композиторського стилю.
28. Творча інтерпретація музичного твору.
29. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця в контексті інтерпретації музичних творів.
30. Творчий тандем композитора і виконавця.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульна контрольна робота 1			Бали
1.	Письмове завдання, пов'язане з визначенням структури музичного виконавства, специфіку народно-інструментального виконавського мистецтва.	Достатність обґрунтування та аргументації	2	5
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	1	
		Присутня логіка викладу матеріалу	1	
2.	Характеристика аспектів розвитку виконавства на народних інструментах в період Київської Русі: виконавська діяльність скоморохів, інструментарій тощо.	Знання історико-культурних особливостей	2	10
		Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	
		Присутня логіка викладу матеріалу	2	
		Повнота розкриття суті поставлених питань	2	
3.	Охарактеризуйте одне з наступних питань: 1) кобзарське та бандурне мистецтво: історичні аспекти виникнення від часів Київської Русі до середньовіччя. 2) історію становлення гітарного мистецтва в контексті європейської музичної культури. Витоки гітарного мистецтва України; 3) виникнення прототипів гармоніки в епоху середньовіччя: переносні портативні органи (органи-позитиви), регаль, бібель-регаль. Генезис гармоніки та розвиток органіки язичкових інструментів.	Характеристика історико-культурного періоду	2	10
		Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	
		Присутня логіка викладу матеріалу	2	
Максимальна кількість балів				25
№	Модульна контрольна робота 2			Бали
1.	Визначте особливості становлення оригінального	Знання музичних творів композиторів	2	10

	професійного репертуару для баяна-акордеона в творчості (за вибором): М.Різоля, В.Підгорного, К.Мяскова, І.Яшкевича.	Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	
		Аналіз виконавських труднощів в музичних прикладах	2	
		Визначення стилістики окремих музичних творів	2	
2.	Охарактеризуйте історичні аспекти розвитку бандурного мистецтва середини 20-го століття на прикладі творчості (за вибором): М.Дремлюги, С.Баштана / Визначте специфіку розвитку домрового та гітарного мистецтва в Україні в період ХХ століття.	Знання музичних творів композиторів	2	10
		Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	
		Аналіз виконавських труднощів в музичних прикладах	2	
3.	Музична вікторина.	В музичній вікторині 10 творів. Правильно визначений твір оцінюється в – 0,5 балів.		5
Максимальна кількість балів				25
Усього за I семестр				50
Модульна контрольна робота 3				Бали
1.	Здійсніть характеристику баянно-акордеонного виконавства та композиторської творчості другої пол. ХХ ст. На прикладі творчості (за вибором): А.Гайденка, В.Власова, А.Білошицького, В.Зубицького	Знання музичних творів композиторів	2	10
		Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	
		Аналіз виконавських труднощів в музичних прикладах	2	
		Визначення стилістики окремих музичних творів	2	
2.	Визначте особливості розвитку творчості для бандури в середині ХХ – початку ХХІ ст. / Охарактеризуйте українську гітарну музику другої половини ХХ ст. (на прикладі творчості одного з композиторів).	Знання музичних творів композиторів	2	10
		Достатність обґрунтування та аргументації	2	
		Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	

		Аналіз виконавських труднощів в музичних прикладах	2	
3.	Музична вікторина.	В музичній вікторині 10 творів. Правильно визначений твір оцінюється в – 0,5 балів.		5
Максимальна кількість балів				25
Усього за II семестр				25
Разом за I і II семестри				75

Дистанційна складова: використання ЕНК, файлообмінників та хмарних технологій для обміну матеріалами з дисципліни (GoogleDrive), використання занять у HangoutsMeet та Zoom.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю дисципліни «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах» є залік, який передбачений в II семестрі вивчення навчальної дисципліни.

Максимальна кількість підсумкових балів за увесь період вивчення дисципліни (I і II семестри) становить:

– **333 бали** – за період роботи до екзамену, що прирівнюється до **100 балів** з урахуванням коефіцієнта (3,33);

. **Максимальний рейтинговий показник – 100 балів.**

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій також зазначено види контролю.

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 -100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Історія виконавського мистецтва: на народних інструментах»

Разом за I і II семестри: 120 год., : лекційних – 24 год.; семінарських – 16 год. ; практичних – 16 год.; самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 1 (I семестр)					Змістовий модуль 2 (I семестр)				Змістовий модуль 3 (II семестр)				
Назва модуля	Розвиток інструментального виконавства: від витоків до початку процесу академізації					Специфіка народно-інструментального виконавського мистецтва першої половини та середини XX ст.				Історичні аспекти академічного народно-інструментального мистецтва другої половини XX століття.				
Кількість балів за модуль	97 балів					92 бали				144 бали				
Заняття	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3-4</i>	<i>5</i>	<i>6-7</i>	<i>1</i>	<i>2-3</i>	<i>4-5</i>	<i>6-7</i>	<i>1-2</i>	<i>3-6</i>	<i>7-9</i>	<i>10-11</i>	<i>12-14</i>
Лекційні (за відвідування)	1		1		1	1		1	1	1	2	1	1	1
Семінари відвідування + робота на занятті)		11	11		11		11			11	11	11		11
Практичні відвідування + робота на занятті)				11			11	11	11		11	11	11	11
Самостійна робота: кількість балів	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	<i>25 балів</i>					<i>20 балів</i>				<i>25 балів</i>				
Види поточного контролю та кількість балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				
Всього без урахування коефіцієнта – 333, коефіцієнт – 3,33														
Семестровий контроль	–													

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах : (українська академічна школа) : [підручник] / М. Давидов – К., НМФУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 419 с.
2. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя ХХ–початку ХХІ століття: [монографія] / В. Дутчак. – Івано-Франківськ, Фоліант, 2013. – 488 с.
3. Іванніков Т.П. Українська гітарна музика: жаново-стильові ретроспекції / Т.П.Іванніков // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. - 2017. - Вип. 120. – С. 188-208.
4. Сподаренко В. Стильові тенденції акордеонно-баянної творчості українських композиторів середини ХХ – початку ХХІ століть / В. Сподаренко // Музична україністика: європейський контекст : колект. монографія / [ред.-упоряд. Л.Опарик]; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника", Ін-т мистецтв, каф. музикознав. та метод. муз. вихов. - Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2015. – С. 212 – 223.
5. Сташевський А. Я. Нариси з історії української музики для баяна / А. Я. Сташевський. – Луганськ : Поліграфресурс, 2006. – 152 с.

Додаткова література

1. Андросова Д.В. Мінімалізм в музиці / Д. В. Андросова : [посібник з курсу історії та муз. виконавства]. – Одеса, 2009. – 180 с.
2. Борисова С. В. Талант і доля народного митця (нотатки про деякі відомі та невідомі сторінки життя і творчості А. Білошицького / С. В. Борисова, М. О. Литвинов // Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах: зб. статей і доповідей III міжнар. наук.-прак. конф., 26 – 28 грудня 2005 р., Луганськ / відп. ред. А. Я. Сташевський. – Луганськ: Знання, 2006. – Вип.2.– С. 165–172.
3. Власов В.П. Школа джаза на баяне и акордеоне : [учебноепособие] / В. П. Власов. – Одеса: Астропринт, 2008. – 160 с.
4. Вовк М. До питання виконавського аналізу музичної мови творів українських композиторів другої половини ХХ ст. / М. Вовк // Творчість композиторів України для народних інструментів: зб. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (Львів, ЛДМА ім. М. Лисенка, 10.04.06) / Ред.-упоряд. А. Душний, С. Карась, Б. Пиц. – Дрогобич: Посвіт, 2006. – С. 23–26.
5. Гончаров А. Неофольклористичні тенденції у баянній творчості В. Зубицького: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 „Музичне мистецтво” / А. Гончаров. – К., 2006. – 17 с.
6. Давидов М. А. Виконавське музикознавство : [енциклопедичний довідник] / М. А. Давидов. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. – 400 с.
7. Давидов М. Проблеми розвитку академічного народно-інструментального мистецтва в Україні / М. Давидов – К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 1998. – 112 с.

8. Данилюк Я. В. Розвиток домрового виконавства в Україні в контексті відпродження народної музично-інструментальної культури на порубіжжі ХХ–ХХІ століть / Я.В.Данилюк // *Аспекти історичного музикознавства*. – 2019. – Вип.18. – С.120–140.
9. Дерев'янченко О. Неофольклоризм у музичному мистецтві: Статика та динаміка розвитку в першій половині ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист-ва: спец. 17.00.03 „Музичне мистецтво” / О. Дерев'янченко. – К., 2005. – 19 с.
10. Довгаленко Н. С. Український музичний авангард у контексті стильових пошуків ХХ сторіччя / Н. С. Довгаленко // *Музичне мистецтво і культура*. – Одеса : ОДМА ім. О. Нежданової, 2000. – Вип.1. – С. 186–189.
11. Єргієв І.Д. Український «модерн-баян» – феномен світового мистецтва : [навч. посібник для вищих муз. навч. закладів] / І. Д. Єргієв. – Одеса : Друкарський дім, 2008. – 168 с.
12. Іванов Є. Гармоніки, баяни, акордеони (духовні та матеріальні аспекти функціонування в музичній культурі України ХІХ – ХХ ст.) / Є. Іванов. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2002. – 71 с.
13. Карась С. О. Інтерпретація музики бароко на баяні (теоретико-виконавський аспект) : дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Карась Сергій Олексійович. – Львів, 2006. – 255 с.
14. Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 „Музичне мистецтво” / Нац. муз. академ. ім. П.І.Чайковського. – К., 2000. – 17 с.
15. Коханик І. Стилевой знак и его функция в современной музыке / И. Коханик // *Музичне мистецтво і культура* / Голов. ред. О. В. Сокол : [Одеська держ. Муз. академія ім. А.В.Нежданової]. – Одеса : Друкарський дім, 2006. – Вип.7, кн.2. – С. 59–69.
16. Коханик І. «Стильова гра» у проєкціях сучасної композиторської творчості та музичного виконавства / І. Коханик // *Виконавське музикознавство : Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського* / ред. М. А. Давидов, В. Г. Сумарокова. – Київ, 2005. – Вип.47, Кн.11. – С. 137–146.
17. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили. – К. : Мистецтво, 1980. – 288 с.
18. Семешко А. А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ – ХХІ століть : довідник / А. А. Семешко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. – 244 с.
19. Семешко А. А. Портреты современных украинских композиторов-баянистов (в форме диалогов). Виктор Власов / А. А. Семешко. – Киев, Асо-орpus, 2004. – 112 с.
20. Семешко А. Портреты современных украинских композиторов-баянистов (в форме диалогов). Анатолий Гайденко / А. Семешко. – Киев, Асо-орpus, 2004. – 52 с.

21. Слюсаренко Т. О. Бандурне мистецтво в українському культурному просторі (на прикладі бандурного виконавства Слобідського регіону ХХ – поч.ХХІ ст.) : монографія / Т.О.Слюсаренко. – Харків : Право, 2018. – 166 с.
22. Сподаренко В. Семантика і дефініція поняття стиль у контексті вивчення акордеонно-баянної творчості українських композиторів / В. Сподаренко // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. – 2012. – Вип.27. – С. 191–198. – (Серія: Мистецтвознавство).
23. Сподаренко В. Неоромантичні тенденції акордеонно-баянної творчості українських композиторів (друга половина ХХ століття) / В. Сподаренко // Українська музична культура на сучасному етапі: трансформація традиційних і академічних форм : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Івано-Франківськ, 24–25 квітня 2013 р.) / [ред.-упоряд. В.Дутчак] / Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. – С. 137–144.
24. Сподаренко В. Акордеонно-баянна творчість А. Сташевського, В. Губанова, Б. Мирончука : стилістичний аспект / В. Сподаренко // Музикознавчі студії Інституту мистецтв Волинського національного університету ім. Лесі Українки та Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського : зб. наук. праць / Ред. кол. : Рожок В. І., Посвалюк В. Т. та ін. ; упоряд. Коменда О. І. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – Вип.8. – С. 194–204.
25. Сподаренко В. Неокласичні та необарочні риси акордеонно-баянної творчості українських композиторів другої половини ХХ століття / В. Сподаренко // Виконавське музикознавство / за редакцією М. А. Давидова. – Ніжин : Видавець ПП М. М. Лисенко., 2016. – Вид. 4-те. – С. 350–36.
26. Сподаренко В. Процес академізації акордеонно-баянного мистецтва в контексті філософських категорій / В. Сподаренко // IV-а Всеукраїнська [”Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики”] та IV-а міжнародна [”Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть”] науково-практичні конференції, (Дрогобич, 30 квітня – 2 травня 2011 р.) : зб. матеріалів та тез / Дрогобицький держ. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2011. – С. 149–151.
27. Сподаренко В., Черепанин М. Сильові тенденції сучасної творчості композиторів-баяністів А. Гайденка, А. Білошицького, В. Зубицького, В. Рунчака / В. Сподаренко, М. Черепанин // Музикознавчі студії Інституту мистецтв Волинського національного університету ім. Лесі Українки та Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського : зб. наук. праць / Ред. кол. : Рожок В. І., Посвалюк В. Т. та ін. ; упоряд. Коменда О. І. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – Вип.5. – С. 65–74.
28. Сподаренко В. Фольклорні й неофольклорні тенденції акордеонно-баянної творчості сучасних українських композиторів / В.Сподаренко // Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії : зб. наук. праць / Голов. ред. Г. Скрипник ; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2012. – Вип. 12. – С. 133–139.

- 29.Сподаренко В. Неоромантичні риси акордеонно-баянної творчості А. Білошицького / В. Сподаренко // Виконавське музикознавство. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / за редакцією М.А.Давидова. – Випуск 22. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2016. – С.330–343.
- 30.Сподаренко В. Сильові тенденції акордеонно-баянної творчості українських композиторів середини ХХ – початку ХХІ століть / В. Сподаренко // Музична україністика: європейський контекст : колект. монографія / [ред.-упоряд. Л.Опарик]; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника", Ін-т мистецтв, каф. музикознав. та метод. муз. вихов. - Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2015. – С. 212 – 223.
- 31.Сташевський А. Я. Володимир Рунчак – «Музика про життя...» Аналітичні есе баянної творчості : [монографія] / А. Я. Сташевський. – Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2004. – 199 с.
- 32.Сташевський А. Українська оригінальна література для баяна:концепція періодизації еволюційних етапів / А. Я. Сташевський // Українське музикознавство. – К., 2002. – Вип.31. – С. 147–159.
- 33.Черепанин М. В. Естрадний олімп акордеона : [монографія] / М. В. Черепанин, М. В. Булда. – Івано-Франківськ : Видавництво «Лілея-НВ», 2008. – 256 с.
- 34.Шевченко А. Гитара фламенко / А. Шевченко. — К., 1988.
- 35.Spodarenko V. Stylistic tendencies in the works for accordion by Ukrainian composers in the late 20th – early 21st centuries / V. Spodarenko // Ars Inter Culturas. Nr. 3 / [pod redakcją naukową Jarosława Chacińskiego] ; Academia Pomorska w Słupsku. – Słupsk, 2014. – S. 69–77.
- 36.Spodarenko V. Creativity of Astor Piazzolla in the context of the development of folk-instrumental performance / Viktor Spodarenko, Myron Cherepanyn, Violetta Dutchak, Iryna Paliichuk, Maryna Bulda, S.Zhovnir // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. – P. 84-90.